

Co se mi povedlo, na co si dát pozor – a také tak trochu „kacířský“ názor

V Poděbradech byly 22. května vyhlášeny výsledky již 3. ročníku Ceny kvality v sociální péči (viz str. 16 tohoto čísla Perspektiv jakosti). Mezi těmi, kteří za svůj kolektiv a/nebo sami osobně přebírali některé z celkem 19 ocenění v sedmi kategoriích, byly i dvě osobnosti, které jsme následně oslovili se žádostí o odpovědi na standardní otázky naší miniankety.

Snad nebudeme nařčeni z porušování dnes tolik propagovaných rovných šancí a z (v tomto případě pozitivní) diskriminace podle pohlaví, začneme-li dámou. Paní Jaroslava Rovňáková je vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Ostravy a za tento odbor přebírala v Poděbradech *Cenu ministra práce a sociálních věcí za kreativní přístup k transformaci sociálních služeb*. Ve veřejné správě, v oblasti sociální pracuje již více než tři desítky let a cíl své práce vidí jednoznačně: zlepšovat kvalitu života občanů a citlivě reagovat na jejich potřeby. Realizací řady pilotních projektů v sociální péči přispěla Ostrava a jmenovitě její tým k zavedení nových metod

práce a vypracování odborných metodik v této oblasti.

Jiří Horecký přebíral ocenění dokonce dvakrát – prvním bylo 2. místo v kategorii *Cena kvality pro poskytovatele sociálních služeb pro seniory* pro G-centrum Tábor, kde pracuje jako ředitel, druhým pak ocenění *Osobnost roku v sociálních službách*. Pro úplnost: G-centrum Tábor – to je domov pro seniory, pečovatelská služba, odlehčovací služby, denní stacionář, poradna pro seniory, noclehárna a azylový dům pro matky s dětmi; současně je Jiří Horecký prezidentem Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. A jak vypadala jeho profesionální cesta k dnešním funkcím a oceněním? V minulosti působil

jako ředitel Farní charity Tábor, guvernér mezinárodní organizace Kiwanis International pro distrikt Česká republika a Slovensko, realizoval mnoho sociálních projektů a je zakladatelem několika občanských sdružení.

Na naše tři otázky tedy tentokrát opět odpovídají osobnosti z nekomerční sféry, dva z oceněných v rámci 3. ročníku Ceny kvality v sociální péči – **Jaroslava Rovňáková, vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Ostravy, který získal Cenu ministra práce a sociálních věcí za kreativní přístup k transformaci sociálních služeb, a Jiří Horecký, ředitel G-centra Tábor (2. místo v kategorii Cena kvality pro poskytovatele sociálních služeb pro seniory) a Osobnost roku v sociálních službách.**

◆ Co se mi konkrétně v práci v poslední době podařilo – a proč?

J. R.: Velmi mne těší, že pracuji s týmem schopných, odborně vzdělaných a motivovaných kolegů, se kterými mohu realizovat cíle, které jsou v souladu s potřebami občanů. Prosazováním a realizací demokratických principů se nám podařilo vytvořit systém spolupráce se všemi poskytovateli sociálních služeb, včetně nestátních neziskových organizací. Nyní již pracujeme podle druhého Komunitního plánu sociálních služeb a souvisejících aktivit, který je schválen zastupitelstvem města do roku 2010 včetně dotačního systému finanční podpory.

V lednu 2008 jsme získali ocenění v soutěži „Olídech s lidmi“ za podporu místní demokracie a spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi.

Na podporu kvality v sociálních službách byl úspěšně realizován vzdělávací projekt, financovaný z EU (7 mil. Kč) pro 400 zaměstnanců v sociálních službách.

V neposlední řadě si velmi vážíme získání Ceny ministra práce a sociálních věcí v soutěži „Cena kvality v sociální péči“, neboť návrh na toto ocenění vzešel mimo jiné od manažerů pracovních skupin Komunitního plánu, poskytovatelů sociálních služeb, nestátních neziskových organizací.

J. H.: Mezi úspěchy posledních měsíců zcela jistě patří růst, zviditelnění a zesílení vyjednávací pozice největší asociace poskytovatelů sociálních služeb v ČR. Nárůst o 70 nových členů v posledních 12 měsících (na celkový počet 420) hovoří o tom, že tato organizace má co nabídnout. Tento skokový nárůst si vysvětluji zahájením kvalitního informačního servisu, pořádáním konferencí na aktuální a ožehavá témata i úspěchy v lobbingu za členy organizace, kde se podařilo prosadit celou řadu pozitivních změn pro poskytovatele sociálních služeb v ČR. V neposlední řadě považuji nejen za úspěch, ale i za důvod výše uvedených výsledků připravovaný proces transformace Asociace na profesionální organizaci se svými zaměstnanci a kanceláři.

◆ Na co si dát pozor: co se mi někdy nepovedlo a proč?

J. R. Rozhodně si dát pozor na to, abychom věděli, komu má naše práce sloužit a že proces zavádění kvality v sociálních službách je procesem nekončícím. Co se nedaří? V dostatečné míře si uvědomit, že sociální problémy vzni-

kají tam, kde dobře nefungují ostatní atributy tvořící kvalitu života občanů.

J. H.: Nepodařilo se mi zatím prosadit některé důležité změny v poskytování sociálních služeb. Konkrétně například možnost vykazování rehabilitační péče v pobytových zařízeních sociálních služeb (dojednání kontraktační povinnosti ze strany VZP) nebo změnu některých ustanovení v připravované novele zákona o dani z příjmu (problematika zdanění odpisů, možnost zvýšení nedaňového základu, změna tříletého období dokazování vrácení uspořené daně do hlavní činnosti apod.).

◆ Tak trochu kacířský názor

J. R.: Dosáhnout společenského uznání a odpovídajícího finančního ohodnocení zaměstnanců veřejné správy! Ještě s větším důrazem totéž přeji zaměstnancům v sociálních službách.

Všem poskytovatelům sociálních služeb pak přijatelné podmínky pro jejich činnost, pocit jistoty pro jejich práci, bez které se občané, kteří služby potřebují a jsou na nich závislí, neobejdou.

J. H.: Dovolte mi hned tři „kacířské“ názory.

První: Ve společnosti panuje všeobecně rozšířený názor, že péče v pobytových zařízeních (domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem aj.) je u nás a priori nekvalitní a špatná. Tato situace, která byla pro ČR charakteristická především v 80. letech a začátkem 90. let již minulého století, je dnes už zřetelně jiná — přesto ten negativní obrázek převládá. Bohužel existuje malé množství nevládních organizací, které tento názor podporují, a v některých případech je na tom založena i jejich existence.

Druhý: V těchto měsících probíhají tzv. inspekce kvality sociálních služeb. Dosavadní výsledky těchto inspekcí a hlavně přístup některých pseudokomisářů (tím myslím osoby provádějící inspekce bez patřičného vzdělání a tréninku) naznačují, že tyto kontroly jsou vykonávány s formálními i obsahovými nedostatky. To bohužel ohrožuje samotný systém inspektorování standardů kvality, které byly vytvořeny za účelem zvyšování kvality sociálních služeb v ČR.

A konečně: Úroveň a kvalita sociálních služeb v ČR, alespoň u vybraných typů služeb, do deseti let dosáhne a v některých případech předstihne země západní Evropy! ■